MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Riktlinjer för den frivilliga tillämpningen av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG

(2011/C 99/03)

1. INLEDNING

(1) Enligt artikel 10c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG [1] får medlemsstater vars elsystem uppfyller vissa kriterier under en övergångsperiod ge gratis tilldelning av utsläppsrätter till anläggningar för elproduktion. Kriterierna gäller behovet att modernisera energisystemen, och medlemsstater som väljer att utnyttja denna möjlighet måste parallellt vidta åtgärder för att garantera investeringar i energisystemen, t.ex. modernisering av infrastrukturen och beträffande ren teknik, till ett belopp motsvarande värdet av de utsläppsrätter som tilldelats gratis.

(2) Det bör betonas att medlemsstater som uppfyller kriterierna inte är tvungna att utnyttja möjligheten, utan kan välja att avstå med tanke på de auktionsintäkter som de annars går miste om. De medlemsstater som använder sig av möjligheten måste dock uppfylla kraven i artikel 10c i direktiv 2003/87/EG.

(3) För att man på bästa sätt ska kunna utnyttja fördelarna med utsläppshandel och samtidigt undvika snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden krävs det ett harmoniserat utsläppshandelssystem. I direktiv 2003/87/EG fastställs auktionering som den grundläggande principen för fördelning av utsläppsrätter, eftersom det är det enklaste systemet och allmänt betraktas som det ekonomiskt mest effektiva. Auktionering möjliggör också konkurrensmässigt lika villkor, för en vidare utveckling av konkurrensen på den inre marknaden för el.

(4) I direktiv 2003/87/EG anges dessutom uttryckligen att full auktionering ska vara regel inom elindustrin från och med 2013; detta med tanke på sektorns möjlighet att överföra alternativkostnaderna för koldioxidutsläpp till konsumenterna via elpriserna och därigenom skapa ytterligare vinster (nedan kallade oförutsedda vinster). Genom auktionering kommer sådana oförutsedda vinster att försvinna.

(5) Artikel 10c i direktiv 2003/87/EG innehåller bestämmelser som avviker från ett antal grundprinciper i samma direktiv, särskilt principen om ett fullt harmoniserat system för tilldelning som omfattar hela unionen, införandet av auktionering som standardmetod för tilldelning, och det uttryckliga uteslutandet av gratis tilldelning av utsläppsrätter när det gäller elproduktion. Dessa principer och bestämmelser syftar till att säkerställa att systemet blir maximalt effektivt, ekonomiskt sett. Genomförandet av artikel 10c bör därför vara förenligt med dessa allmänna bestämmelser och mål i direktiv 2003/87/EG.

(6) Mot bakgrund av detta, och med tanke på många medlemsstaters oro för en potentiell snedvridning av konkurrensen till följd av tillämpningen av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG, anser kommissionen att det är nödvändigt att ge riktlinjer för genomförandet av artikel 10c av följande skäl:

— Enligt direktivet ska kommissionen bedöma ansökningarna från de medlemsstater som önskar tillämpa artikel 10c i direktiv 2003/87/EG. Genom att anta dessa riktlinjer fastställer kommissionen en tydlig ram för denna bedömning.

— Artikel 10c i direktiv 2003/87/EG utgör ett undantag från ett antal grundprinciper i samma direktiv. Det måste säkerställas att detta undantag tolkas och tillämpas på ett sätt som inte äventyrar de övergripande målen i direktivet.

— Samtidigt som kommissionen enligt artikel 10c.3 i direktiv 2003/87/EG genom ett kommittéförfarande ska fastställa riktlinjer för att se till att tilldelningsmetoden inte innebär en oacceptabel snedvridning av konkurrensen och att den minimerar de negativa effekterna på incitamenten för utsläppsminskning krävs det också att man når en samsyn kring andra aspekter av tilldelningsmetoden, exempelvis det maximala antalet gratis utsläppsrätter enligt definitionen i artikel 10c.2.

— Artikel 10c i direktiv 2003/87/EG gäller bara sektorn för elproduktion. Det krävs därför också att man når en samsyn kring vilka anläggningar som under en övergångsperiod får tilldelas gratis utsläppsrätter enligt denna bestämmelse.

— Ett antal tekniska termer som införs genom artikel 10c i direktiv 2003/87/EG (t.ex. slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten, marknadsvärde för gratis tilldelning) definieras inte i direktivet. Det krävs tydliga riktlinjer för att garantera en enhetlig tillämpning av dessa bestämmelser i de medlemsstater som kan komma att använda sig av artikel 10c.

— Vissa bestämmelser i artikel 10c i direktiv 2003/87/EG ger medlemsstaterna ett visst utrymme för flexibilitet i

[1] EUT L 275, 25.10.2003, s. 32.

sin tillämpning. Det gäller särskilt varje medlemsstats nationella plan och de investeringar som är kopplade till denna. Genom andra bestämmelser införs nya element i direktiv 2003/87/EG som behöver anpassas till systemets marknadsbaserade karaktär. Genomförandet av artikel 10c får varken stå i strid med målen med direktiv 2003/87/EG eller äventyra de konkurrensmässigt lika villkoren på unionens inre marknad.

2. MAXIMALT ANTAL UTSLÄPPSRÄTTER SOM UNDER EN ÖVERGÅNGSPERIOD TILLDELAS GRATIS PÅ MEDLEMSSTATSNIVÅ

2.1 Fastställande av maximalt antal

(7) I artikel 10c.2 i direktiv 2003/87/EG fastställs det maximala antal utsläppsrätter som gratis får tilldelas berättigade anläggningar i de berörda medlemsstaterna under 2013. Enligt denna bestämmelse måste detta antal minska under följande år för att helt upphöra år 2020.

(8) Vid bedömningen av en ansökan enligt artikel 10c.6 ska kommissionen ta ställning till om det maximala antalet utsläppsrätter som år 2013 tilldelas gratis enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG i någon medlemsstat överstiger det antal som följer av beräkningen i bilaga I i det här dokumentet, vilken i sin tur grundar sig på artikel 10c.2 i direktivet.

2.2 Gradvis minskning av gratis tilldelning

(9) I artikel 10c.2 i direktiv 2003/87/EG anges uttryckligen att ”den totala tilldelningen av gratis utsläppsrätter under övergångsperioden … ska därefter gradvis minska för att helt upphöra år 2020”. Det krävs därför en realistisk och övertygande gradvis utfasning från en utgångspunkt med gratis tilldelning av utsläppsrätter år 2013, till en slutpunkt där ingen gratis tilldelning längre sker, år 2020.

(10) Mot bakgrund av det rättsliga mandatet att helt och hållet fasa ut den gratis tilldelningen av utsläppsrätter från den maximala nivån 70 % till 0 % inom högst sju år, förutsätter en realistisk och övertygande gradvis utfasning mot en nollnivå för gratis utsläppsrätter 2020 att man åstadkommer en tydligt nedåtgående trend med ett antal mellannivåer mellan 70 % och 0 %.

(11) Vid bedömningen av ansökningar som gjorts enligt artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG kommer kommissionen att undersöka om medlemsstaterna genomför en realistisk och övertygande gradvis övergång mot full auktionering. En alltför stark koncentration av minskningarna till utfasningsperiodens senare del skulle leda till en ökning av det totala antal utsläppsrätter som tilldelas gratis under perioden 2013–2020, vilket i sin tur skulle medföra en oacceptabel snedvridning av konkurrensen på unionens marknad. Detta skulle inte vara förenligt med artikel 10c.5 i direktivet. Kommissionen anser att medlemsstaterna har ett visst utrymme för fri bedömning när de fastställer en lämplig utfasningsplan. Kommissionen anser att kravet på en gradvis minskning skulle uppfyllas och att konkurrensen inte skulle snedvridas på ett oacceptabelt sätt om en medlemsstat antingen genomför en linjär utfasning eller en icke-linjär utfasning där minskningen av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter mellan två på varandra följande år under perioden 2013–2020 aldrig avviker med mer än 50 % från den genomsnittliga årliga minskning som krävs under de återstående åren för att man ska nå 0 % år 2020.

3. ANLÄGGNINGAR SOM OMFATTAS

3.1 Spärrdatum

(12) Ett villkor för att en anläggning ska kunna tilldelas gratis utsläppsrätter för elproduktion är att den tagits i drift senast den 31 december 2008. Medlemsstaterna ska i sina ansökningar i enlighet med artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG visa att de anläggningar på deras respektive territorium som under en övergångsperiod anses vara berättigade till gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG uppfyller ovannämnda villkor genom att, för anläggningarna i fråga, ange verifierade utsläpp under 2008–2010, tillståndsnummer och kontohavare enligt gemenskapens oberoende transaktionsförteckning. Dessa uppgifter ska också användas som bevis för att anläggningen fortfarande är i drift och att verksamheten inte har varit nedlagd under mellantiden.

(13) Anläggningar kan dock också ha rätt till gratis tilldelning av utsläppsrätter under en övergångsperiod, i enlighet med artikel 10c i direktiv 2003/87/EG, om investeringsförfarandet i fråga rent fysiskt inleddes senast den 31 december 2008.

(14) Detta innebär att beslutet att bygga ett nytt kraftverk inte påverkades av möjligheten att erhålla gratis utsläppsrätter för den nya anläggningen.

(15) Mot bakgrund av ovanstående överväganden bör ett investeringsförfarande betraktas som fysiskt inlett senast den 31 december 2008 om det kan visas att investeringsbeslutet inte påverkades av möjligheten att erhålla gratis utsläppsrätter. Medlemsstaterna skulle därför kunna lämna dokumentation som visar

— att anläggningsarbetet fysiskt och på ett synligt sätt inletts på plats senast den 31 december 2008, eller

— att ett avtal om byggande av kraftverket mellan en investerare (ofta anläggningens operatör) och ett anläggningsföretag undertecknats före den 31 december 2008.

Kommissionen förutsätter i detta sammanhang att anläggningsarbeten som fysiskt har inletts också kan innefatta förberedande arbeten för anläggningen av kraftverket i fråga, men att anläggningsarbeten alltid, när så krävs, bedrivs med de behöriga nationella myndigheternas uttryckliga medgivande. Medlemsstaterna bör överlämna juridiskt giltiga dokument som styrker dessa godkännanden och som har utfärdats i enlighet med nationell lagstiftning eller unionens lagstiftning. Om det inte finns något krav på uttryckligt godkännande för förberedanda arbeten måste andra bevis lämnas på att arbetena fysiskt har inletts.

Ovanstående förteckning bör inte betraktas som uttömmande, eftersom det är möjligt att medlemsstaterna också på andra sätt skriftligen kan visa att ett visst investeringsbeslut inte påverkades av möjligheten att få gratis tilldelning av utsläppsrätter.

(16) När kommissionen gör en bedömning i enlighet med artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG kommer man att kräva tydliga och dokumenterade belägg för att villkoren är uppfyllda. Vid tillämpningen av artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG bör medlemsstaterna överlämna alla typer av relevant information. Om så inte sker kommer kommissionen att avslå ansökan för de anläggningar som denna gäller.

3.2 **Anläggningar för elproduktion**

(17) Enligt artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG får medlemsstaterna under en övergångsperiod ge gratis tilldelning av utsläppsrätter till anläggningar för elproduktion. Begreppet anläggningar för elproduktion definieras inte i direktiv 2003/87/EG. Eftersom det rör sig om ett undantag från den allmänna bestämmelsen i direktiv 2003/87/EG om att inga utsläppsrätter ska tilldelas gratis när det gäller elproduktion måste termen tolkas på ett sätt som är förenligt med direktivets mål.

(18) Denna utgångspunkt grundar sig på behovet att förhindra att genomförandet av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG får negativa effekter för industrin i den berörda medlemsstaten och för unionens marknad.

(19) För att fastställa räckvidden för begreppet *anläggningar för elproduktion* görs en hänvisning till begreppet *elproducent*, som definieras i artikel 3 u i direktiv 2003/87/EG och som det också hänvisas till i artikel 10c.2 i direktivet. I detta begrepp innefattas alla anläggningar som producerar enbart el och anläggningar som producerar el och värme [1]. Anläggningar som, utöver förbränning av bränsle, bedriver någon annan typ av verksamhet som förtecknas i bilaga I till direktiv 2003/87/EG, t.ex. produktion av el och/eller värme, skulle dock inte omfattas av denna definition.

(20) Mot bakgrund av ovanstående överväganden anser kommissionen att gratis utsläppsrätter i enlighet med artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG kan tilldelas

a) anläggningar som är elproducenter enligt definitionen i artikel 3 u i direktiv 2003/87/EG, och

b) när det gäller anläggningar som producerar el och värme, anläggningar för vilka bara relevanta utsläpp från elproduktionen tas i beaktande.

(21) När kommissionen gör bedömningar enligt artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG kommer den att kontrollera att det finns tillräckliga belägg för att ovannämnda kriterier är uppfyllda.

(22) För att fastställa utsläpp från elproduktion för sådana anläggningar som producerar både el och värme bör medlemsstaterna garantera överensstämmelse med genomförandeåtgärderna enligt artikel 10a, och särskilt artikel 10a.4, i direktiv 2003/87/EG, och hänvisa till tilldelningsmetoden i artikel 10c.3 i direktiv 2003/87/EG.

4. KRAV FÖR DEN NATIONELLA PLANEN

4.1 **Principer för den nationella planen**

(23) Enligt artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG ska berörda medlemsstater lämna in en nationell plan för investeringar till kommissionen. Kommissionen rekommenderar att den nationella planen baseras på följande gemensamma principer, vilka utformats för att på bästa sätt garantera ett rättvist och enhetligt genomförande av målen för direktiv 2003/87/EG i allmänhet och artikel 10c i synnerhet:

Princip 1: Den nationella planen bör innehålla investeringar som, direkt eller indirekt (investeringar i nät och stödtjänster), bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt sätt.

[1] Det är viktigt att betona att också anläggningar som ur rent juridisk synvinkel skulle kunna anses vara elproducenter i enlighet med artikel 3 u i direktiv 2003/87/EG inte skulle vara berättigade till gratis tilldelning enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG om de också bedriver någon annan typ av industriverksamhet, även om denna verksamhet inte omfattas av bilaga I till direktiv 2003/87/EG, eftersom den kanske inte förtecknas i bilagan eller inte överskrider det tröskelvärde för industriverksamheten i fråga som anges i bilaga I till direktiv 2003/87/EG.

Princip 2: Investeringarna i den nationella planen bör utformas så att man i framtiden, så långt det är möjligt, kan eliminera de situationer som avses i artikel 10c.1 a ([1]) och b ([2]), och i det första villkoret i artikel 10c.1 c ([3]) i direktiv 2003/87/EG.

Princip 3: Investeringarna bör vara förenliga med varandra och med tillämplig unionslagstiftning. De får varken förstärka aktörers dominerande ställning eller leda till en oacceptabel snedvridning av konkurrens eller handel på den inre marknaden, och de bör i möjligaste mån öka konkurrensen på den inre marknaden för el.

Princip 4: Investeringarna i den nationella planen bör göras utöver investeringar som medlemsstaterna är skyldiga att göra för att uppfylla andra mål eller krav i unionens lagstiftning. Det bör inte heller röra sig om investeringar som krävs för att matcha eltillgången mot en stigande efterfrågan.

Princip 5: Investeringarna i den nationella planen bör bidra till diversifiering och minskad koldioxidintensitet i elmixen och när det gäller leveranskällorna för elproduktion.

Princip 6: Investeringarna bör vara ekonomiskt bärkraftiga i frånvaro av gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG när övergångsperioden för denna tilldelning har löpt ut, med undantag för vissa, på förhand definierade, nya tekniker som fortfarande befinner sig på demonstrationsstadiet och som förtecknas i bilaga III.

(24) Investeringarna i den nationella planen bör i möjligaste mån följa dessa principer. Om det inte går att följa alla principer för en viss investering bör den berörda medlemsstaten motivera detta utförligt. Sådana investeringar bör under inga omständigheter strida mot principerna eller äventyra de bakomliggande målen. Investeringarna får inte heller äventyra de mål som fastställs i fördragen eller annan tillämplig unionslagstiftning.

(25) När kommissionen bedömer ansökningar som gjorts enligt artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG ska den ta ställning till i vilken mån som de angivna investeringarna är förenliga med dessa principer. Om de uppgifter som en medlemsstat lämnar i sin ansökan enligt artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG inte är tillräckligt utförliga för att kommissionen ska kunna göra en ingående bedömning inför sitt beslut, har kommissionen möjlighet att be om kompletterande uppgifter. Om dessa kompletterande uppgifter inte lämnas in i tid kommer kommissionen att avslå ansökan beträffande motsvarande delar i den nationella planen. Kommissionen kan också beakta uppgifter och ståndpunkter från andra källor när den gör sin bedömning av ansökan.

(26) Medlemsstaterna bör, utifrån bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan ([4]), kontrollera om det krävs en miljöbedömning av den nationella planen.

(27) Kommissionen noterar också att den gratis tilldelningen av utsläppsrätter till elproducenter och den finansiering av motsvarande investeringar som krävs enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG i princip skulle kunna inbegripa statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 108.3 i detta fördrag måste medlemsstaterna underrätta kommissionen om åtgärder som gäller statligt stöd. Efter att underrättelsen gjorts får medlemsstaterna inte genomföra de föreslagna åtgärderna förrän det tillämpliga förfarandet lett till ett slutgiltigt beslut av kommissionen. Kommissionen har för avsikt att inom kort anta förenlighetskriterier för bedömningen av denna typ av stöd. Ansökningar enligt artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG, liksom kommissionens avgöranden beträffande dessa, påverkar inte på något sätt medlemsstaternas skyldighet att anmäla statligt stöd i enlighet med artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och medlemsstaterna bör därför i förekommande fall förbereda sådana anmälningar. När kommissionen bedömer den gratis tilldelningen av utsläppsrätter och de nationella planerna i enlighet med artikel 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kommer den att se till att planerna inte leder till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen, med beaktande av det mål som gäller det gemensamma intresset enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG. Om de nationella planerna innebär att stöd koncentreras på ett begränsat antal mottagare, eller om det är troligt att stödet förstärker mottagarnas marknadsposition bör medlemsstaterna visa att stödet inte på ett oacceptabelt sätt, och i högre grad än vad som är absolut nödvändigt, snedvrider konkurrensen, mot bakgrund av direktivets övergripande mål.

4.2 **Investeringar som omfattas**

(28) Med tanke på titeln och den övergripande kontexten för artikel 10c i direktiv 2003/87/EG bör investeringar som omfattas av den artikeln gälla elsektorn och ha gjorts från och med den 25 juni 2009. Investeringar i andra energisektorer är dock principiellt inte uteslutna, förutsatt att det finns goda skäl för dem på grundval av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG.

([1]) Ingen direkt eller indirekt koppling till Uctes tidigare nät år 2007.
([2]) Koppling till Uctes tidigare nät genom en enda ledning med en kapacitet på mindre än 400 MW år 2007.
([3]) Mer än 30 % av elen producerades från ett enda fossilt bränsle 2006.
([4]) EGT L 197, 21.7.2001, s. 30.

(29) Medlemsstaterna är väl lämpade att avgöra vilka investeringar som bäst bidrar till moderniseringen av deras elproduktionssektor, och de är skyldiga att välja ut investeringar som uppfyller direktivets krav. De måste också samordna rapporteringen om genomförandet av nationella investeringar i enlighet med artikel 10c i direktiv 2003/87/EG ([1]).

(30) Medlemsstaterna bör i sina nationella planer ta med en förteckning över anläggningar som genomför de investeringar som anges i planerna. De ska också specificera vilka investeringar som planeras till följd av den gratis tilldelningen av utsläppsrätter. Medlemsstaterna bör dessutom ange i vilken utsträckning som investeringarna kommer att finansieras genom intäkter från gratis utsläppsrätter och under vilket år i investeringscykeln detta kommer att ske.

(31) Investeringar som finansieras genom intäkter från gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG kan komplettera investeringar som delfinansieras av andra EU-källor (t.ex. medel från reserven för nya deltagare enligt artikel 10a.8 i direktiv 2003/87/EG, regionalfonderna, de transeuropeiska energinäten, den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, det europeiska energiprogrammet för återhämtning, den strategiska EU-planen för energiteknik osv.) om de uppfyller kraven i det här dokumentet samt de krav som är kopplade till instrumenten eller källorna i fråga. I sådana fall är det dock bara den del av investeringen som finansieras via gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG som är av betydelse när det gäller artikel 10c i direktivet, förutsatt att unionens bestämmelser om totala finansieringsnivåer har efterlevts.

(32) Ytterligare klargöranden av kommissionens tolkning av termerna infrastruktur, ren teknik, diversifiering av energimixen och leveranskällorna, vilka används i artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG görs i bilaga IV.

(33) En icke uttömmande förteckning över typer av investeringar som omfattas av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG återfinns i bilaga V.

4.3 **Marknadsvärde**

(34) Enligt artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG ska beloppet för investeringarna i den nationella planen i möjligaste mån motsvara marknadsvärdet på de gratis utsläppsrätterna. De berörda medlemsstaterna måste använda detta marknadsvärde som referensnivå när de, i de nationella planerna, fastställer vilket belopp som ska investeras på nationell nivå.

(35) Eftersom medlemsstaterna i sina nationella planer bör kunna ange ett exakt värde på det belopp som de avser att investera i enlighet med artikel 10c i direktiv 2003/87/EG bör marknadsvärdet för alla utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG fastställas i förväg och inte anpassas i efterhand ([2]).

(36) Kommissionen rekommenderar att marknadsvärdet på gratis tilldelade utsläppsrätter härleds ur modellbaserade prognoser för de europeiska koldioxidpriserna, i enlighet med det arbetsdokument från kommissionens avdelningar från 2010 som åtföljer kommissionens meddelande KOM(2010) 265 slutlig ([3]). Det förra innehåller uppdaterade prognoser där hänsyn tas till nya omständigheter i unionen.

(37) De årliga värden som anges i bilaga VI, och som fastställts utifrån nuvarande lagstiftning och utsläppsminskningsmål, bör därför användas som referensnivåer när medlemsstaterna fastställer årliga marknadsvärden för den gratis tilldelningen av utsläppsrätter i deras nationella planer. Med tanke på tillämpliga bestämmelser om statligt stöd kan medlemsstaterna besluta att använda högre värden när de fastställer de belopp som ska investeras; de värden som anges i bilaga VI är alltså bara miniminivåer.

(38) Värdet på de investeringar som görs i en viss medlemsstat i enlighet med artikel 10c i direktivet måste motsvara marknadsvärdet på de gratis utsläppsrätter som tilldelats enligt samma artikel; det enda undantaget är då en medlemsstat fastställt att detta är objektivt sett omöjligt. Medlemsstaterna måste i sina ansökningar i enlighet med artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG ge de belägg som krävs för att kommissionen ska kunna göra en bedömning enligt artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG.

([1]) Se också kapitel 6 och bilaga VII.

([2]) Fastställandet av marknadsvärdet för gratis utsläppsrätter vid tillämpningen av de här riktlinjerna påverkas inte av det marknadsvärde som ska fastställas i samband med bedömningar av statligt stöd. Det är inte heller beroende av den framtida utvecklingen för de europeiska koldioxidpriserna under den tredje handelsperioden. Direktivet ger utrymme för viss flexibilitet i det avseendet genom att det föreskriver att investeringsbeloppet ”i möjligaste mån” ska motsvara marknadsvärdet för gratis tilldelning. Detta innebär att fastställandet av marknadsvärdet på gratis tilldelade utsläppsrätter i samband med tillämpning av artikel 10c bör grunda sig på ett realistiskt och övertygande förhandsantagande om den framtida utvecklingen för koldioxidpriserna, men att det inte exakt måste återspegla dagskurserna på avista-, termins- och forwardkontrakt på de europeiska koldioxidmarknaderna 2013–2020.

([3]) SEK(2010) 650: *Commission staff working document accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions — Analysis of options to move beyond 20 % greenhouse gas emission reductions and assessing the risk of carbon leakage, Background information and analysis, Part II.*

4.4 **System för att skapa balans mellan investeringar och gratis utsläppsrätter**

(39) I direktiv 2003/87/EG erkänns indirekt det faktum att gratis tilldelning av utsläppsrätter kan leda till oförutsedda vinster, särskilt i sådana fall där operatörerna kan överföra det finansiella värdet av utsläppsrätterna till sina kunder. Detta är t.ex. fallet för elproducenter, och förhållandet är en av anledningarna till att direktiv 2003/87/EG föreskriver auktionering som standardmetod för tilldelning, vilket eliminerar sådana oförutsedda vinster ([1]).

(40) Artikel 10c i direktiv 2003/87/EG innebär ett undantag från principen om auktionering som standardmetod för tilldelning, genom att den medger gratis tilldelning av utsläppsrätter till elproducenter, vilket innebär ett indirekt godtagande av möjliga oförutsedda vinster. I artikel 10c i direktivet anges dock tydligt att syftet är att dessa vinster ska användas för modernisering av elproduktionen i den berörda medlemsstaten.

(41) Bestämmelser i unionens lagstiftning måste tolkas i ljuset av deras syfte. På grundval av bestämmelserna i artikel 10c i direktiv 2003/87/EG, och utifrån det bakomliggandet syftet, kan man sluta sig till att oförutsedda vinster i företag som får gratis tilldelning av utsläppsrätter måste användas för modernisering av elproduktionen i den berörda medlemsstaten. På samma sätt innebär ett optimalt utnyttjande av gratis utsläppsrätter att värdet av dessa inte används för att finansiera sådana investeringar som de berörda företagen skulle ha gjort ändå för att uppfylla andra mål eller krav i unionens lagstiftning. I annat fall skulle de bara utgöra sådana ytterligare vinster som direktiv 2003/87/EG syftar till att eliminera, och alltså stå i strid med direktivets syften. Detta skulle också leda till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen som är oförenlig med artikel 10c.5 i direktivet.

(42) En mottagare av gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG måste av ovannämnda skäl använda värdet på utsläppsrätterna för att göra en investering enligt den nationella planen och i enlighet med artikel 10c.1. Om företag erhåller gratis utsläppsrätter utan att göra en sådan investering eller då de får fler gratis utsläppsrätter än vad som krävs för att göra den eller de investeringar som anges i den nationella planen, måste de åläggas att överföra värdet av de överskjutande utsläppsrätterna till den enhet som gör investeringen.

(43) Eftersom de nationella planerna, vars syfte är att modernisera elproduktionen i de berörda medlemsstaterna, kan innehålla investeringar som ska göras av företag som inte omfattas av unionens system ([2]), kan inte alla företag som enligt planerna ska göra investeringar få gratis utsläppsrätter. Mot bakgrund av bestämmelserna i artikel 10c.1 och 10c.4 i direktiv 2003/87/EG är systemansvariga för överförings- och distributionssystem i den mening som avses i artikel 2.4 och 2.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG ([3]) nätoperatörer i den mening som avses i artikel 10c.4 i direktiv 2003/87/EG. Dessa företag får i regel inte vara verksamma inom energiproduktion eller energiförsörjning. De kan därför inte få utsläppsrätter, men kan ändå åläggas att göra investeringar enligt den nationella planen.

(44) I enlighet med princip 3 för de nationella planerna och punkt 27 i de här riktlinjerna bör medlemsstaterna – så snart som sådana investeringar i elproduktion eller elförsörjning som anges i de nationella planerna i enlighet med artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG leder till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen eller hotar att förstärka en dominerande ställning – överväga att ålägga mottagarna av gratis utsläppsrätter att tillhandahålla medel för investeringar i överförings- och distributionssystem, eller för sådan elproduktion eller elförsörjning som inte leder till sådan snedvridning.

(45) Det kan inte heller uteslutas att ett företag tilldelas ett antal gratis utsläppsrätter vars värde understiger vad som krävs för att göra en viss investering enligt den nationella planen. I sådana fall kan det vara lämpligt att göra det möjligt för företaget att utföra investeringen enligt den nationella planen.

(46) Medlemsstaterna får därför, om det är nödvändigt och lämpligt, inrätta system för överföringen av medel i den typ av fall som beskrivs ovan.

(47) Systemen bör under alla omständigheter uppfylla följande krav:

a) Värdet på de utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG måste motsvara de investeringar som anges i den nationella planen och som ska genomföras för att matcha investeringsbeloppet med värdet på de gratis utsläppsrätterna.

([1]) Se skäl 15 i direktiv 2009/29/EG.

([2]) I artikel 10c.4 nämns uttryckligen nätoperatörer; dessa måste enligt unionens lagstiftning om den inre marknaden för el (direktiv 2009/72/EG) vara helt åtskilda från elproduktionen. Operatörer för anläggningar som producerar el från förnybara energikällor skulle inte heller få några utsläppsrätter, men de omfattas av de investeringar som föreskrivs i artikel 10c.1.

([3]) EUT L 211, 14.8.2009, s. 55.

b) Investeringar i den nationella planen som finansieras via systemet måste vara förenliga med bestämmelserna om statligt stöd ([1]).

c) Årliga justeringar av medel och investeringar, inbegripet årliga överföringar av medel och investeringar till nästa år, bör vara tillåtna förutsatt att det belopp som ska investeras enligt den nationella planen motsvarar eller överstiger det totala marknadsvärdet av gratis utsläppsrätter under hela den period för vilken medlemsstaten i fråga begärt undantag enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG (se också avsnitt 2.2).

(48) Om medlemsstaternas eventuella inkomster från auktionering ([2]) eller andra statliga inkomster används för att finansiera investeringar som ingår i den nationella planen kommer detta att leda till oförutsedda vinster för de elproducenter som får gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG. Med tanke på skälen 15 och 19 i ändringsdirektivet 2009/29/EG, liksom artikel 10c.5 e samt direktivets övergripande inriktning och syfte – dvs. att standardmetoden för tilldelning ska vara auktionering – kommer kommissionen att avslå alla ansökningar enligt artikel 10c.5 som bygger på ett sådant tillvägagångssätt.

5. ICKE ÖVERLÅTBARA UTSLÄPPSRÄTTER

(49) Medlemsstater som använder sig av möjligheten att gratis tilldela utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG får besluta att sådana utsläppsrätter bara får användas för överlämnande av anläggningen under det år för vilket de har tilldelats. Ett företag som får utsläppsrätter på dessa villkor kan inte sälja dem på marknaden, spara dem till ett annat år, eller låta dem överlämnas av en annan anläggning (även om den tillhör samma företag).

(50) En medlemsstat som inför sådana villkor riskerar att genomföra artikel 10c på ett sätt som inte skulle vara förenligt med unionssystemets syften och utformning; systemet syftar ju till att åstadkomma totala utsläppsminskningar på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt. Det skulle inte vara lagligt för medlemsstaterna att genomföra direktiv 2003/87/EG på ett sätt som strider mot direktivets själva syften.

(51) Icke överlåtbara utsläppsrätter skulle ta bort innehavarens incitament för att vidta sådana utsläppssänkande åtgärder som kan genomföras till en kostnad som understiger det rådande priset på utsläppsrätter. Ur innehavarens synvinkel skulle genomförandet av sådana åtgärder alltid bli dyrare än att helt enkelt kompensera utsläppen med icke överlåtbara utsläppsrätter.

(52) Med tanke på vad som sagts ovan rekommenderar kommissionen starkt att medlemsstaterna inte använder sig av möjligheten att tilldela icke överlåtbara utsläppsrätter. Om en medlemsstat ändå anser att den måste använda sig av denna möjlighet, måste den visa att användningen begränsar sig till vad som är nödvändigt för att förverkliga ett underliggande mål enligt artikel 10c, och att detta mål inte kan uppfyllas effektivare på annat sätt. När medlemsstaterna anger sina skäl bör de också beakta de incitament som skapas när det gäller utsläppsminskningar och de potentiellt ökade kostnaderna för efterlevnad av utsläppshandelssystemet som följer av valet att göra vissa utsläppsrätter icke överlåtbara.

(53) Mot bakgrund av ovanstående, och utan att det påverkar detta, anser kommissionen vidare att merparten av de utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt artikel 10c i direktivet bör vara överlåtbara. Kommissionen rekommenderar att antalet icke överlåtbara utsläppsrätter begränsas så att man inte överskrider de totala utsläppen från den elproduktion som är avsedd för sektorer som inte riskerar att införa snedvridningar av konkurrensen i den berörda medlemsstatens eller EU:s industrisektor (vilket skulle kunna vara fallet med hushållssektorn). I enlighet med artikel 10c.5 e och 10c.6 måste kommissionen avslå alla ansökningar som skulle leda till oacceptabla snedvridningar av konkurrensen.

(54) När kommissionen bedömer en ansökan som gjorts enligt artikel 10c.5 kommer den, mot bakgrund av syftena med direktiv 2003/87/EG i allmänhet och det särskilda syftet med artikel 10c i samma direktiv i synnerhet, att ta ställning till om antalet gratis utsläppsrätter som gjorts icke överlåtbara är motiverat, dvs. om det är nödvändigt och proportionerligt, liksom om tilldelningen leder till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen. Kommissionen kommer att avslå ansökningar som gjorts enligt artikel 10c.5 om dessa villkor inte är uppfyllda.

6. ÖVERVAKNING OCH VERKSTÄLLIGHET

6.1 Utvärdering av tillämpningen

(55) I enlighet med artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG kommer kommissionen att bedöma ansökningar med beaktande av alla relevanta faktorer, inbegripet dem i artikel 10c.5. Kommissionen kommer också att ta hänsyn till skyldigheter enligt fördragen och allmänna principer i unionens lagstiftning. För att bedömningen ska kunna göras så effektivt som möjligt bör ansökan grunda sig på mallen i bilaga VII till de här riktlinjerna. Kommissionen kommer inte att inleda bedömningen av en ansökan förrän alla relevanta uppgifter, och nödvändiga belägg för dessa, har lämnats in.

([1]) Se punkt 27.

([2]) Enligt artikel 10.3 krävs det bara att minst 50 % av inkomsterna ska användas för klimatrelaterade ändamål, medan resten (dvs. maximalt 50 %) får användas helt fritt av medlemsstaterna.

(56) Artikel 10c i direktiv 2003/87/EG har införts för att möjliggöra en modernisering av elproduktionen i de berörda medlemsstaterna. Artikeln medger därför ett undantag från en viktig princip i direktivet. I enlighet med rådande rättspraxis måste detta undantag tolkas och tillämpas på ett sätt som begränsas till vad som är nödvändigt för att uppnå det syfte som anges i artikel 10c, och utan att äventyra de övergripande syftena med direktiv 2003/87/EG.

(57) När det gäller värdet på gratis tilldelade utsläppsrätter och deras förhållande till storleken på de investeringar som krävs enligt artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG bör det betonas att företag som tilldelas gratis utsläppsrätter skulle göra oförutsedda vinster om värdet på dessa utsläppsrätter inte användes för investeringar eller om det användes för sådana investeringar som skulle ha gjorts ändå för att uppfylla andra mål eller krav i unionens lagstiftning. Detta skulle innebära ett otillräckligt bidrag till att uppnå det mål som är kopplat till beviljandet av gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c.

(58) Det är också värt att notera att de fördelar som gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG medför kan leda till en oacceptabel snedvridning av konkurrensen som är oförenlig med artikel 10c.5 e, om dessa utsläppsrätter inte används för det syfte som de tilldelats för.

(59) Kommissionen kommer därför i sin bedömning att lägga särskild vikt vid att värdet på de gratis utsläppsrätter som tilldelas anläggningar enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG används för investeringar inom dessa anläggningar. Om så inte är fallet kommer kommissionen att förvissa sig om att värdet på de gratis utsläppsrätterna görs tillgängligt för anläggningar/operatörer eller företag som inte har tilldelats utsläppsrätter, eller som inte har tilldelats tillräckligt många utsläppsrätter för att täcka de investeringar som anges i den nationella planen.

(60) För att underlätta insyn och göra det möjligt för kommissionen att genomföra en välgrundad bedömning av ansökningarna, bör medlemsstaterna offentliggöra sina ansökningar innan de överlämnas till kommissionen. På så sätt får kommissionen möjlighet att ta hänsyn till uppgifter och ståndpunkter från andra källor. Alla ansökningar som medlemsstaterna lämnar in bör betraktas som miljöinformation och omfattas av kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG [1] och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ [2]. Medlemsstaterna måste också kontrollera om det krävs en miljöbedömning enligt direktiv 2001/42/EG för deras nationella planer.

6.2 **Bestämmelser om övervakning och verkställighet enligt artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG**

(61) Medlemsstaterna måste införa tydliga och verkningsfulla bestämmelser om övervakning och verkställighet när det gäller investeringar i de nationella planerna. Därigenom säkerställs att investeringarna utförs på ett ändamålsenligt sätt. I enlighet med artikel 10c.5 d i direktiv 2003/87/EG bör ansökningar om gratis tilldelning av utsläppsrätter innehålla en detaljerad redogörelse för dessa bestämmelser.

(62) Det är medlemsstaternas ansvar att övervaka och verkställa de investeringar som anges i de nationella planerna. När kommissionen bedömer en medlemsstats ansökan om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG kommer den att fästa särskild vikt vid huruvida medlemsstaten i fråga infört tydliga och verkningsfulla bestämmelser om övervakning och verkställighet för genomförandet av den nationella planen, inbegripet ett system för att noggrant övervaka och effektivt verkställa investeringarna i den nationella planen. Medlemsstaterna bör därför se till att de satt i kraft de lagar och andra författningar som krävs för att de behöriga nationella myndigheter som tydligt anges i ansökan ska kunna granska investeringarna.

(63) Följande aspekter är viktiga:

— Bestämmelserna bör omfatta en serie indikatorer som visar efterlevnaden, varav några exempel framgår av bilaga VIII, och dessa indikatorer ska användas av de behöriga nationella myndigheterna för att bedöma genomförandet av investeringar och deras förenlighet med kraven i direktiv 2003/87/EG och i de här riktlinjerna.

— Det bör finnas bestämmelser om tillsyn på plats, så att det kan kontrolleras att investeringarna faktiskt har utförts. Tillsynen bör inbegripa kontroller på plats och en årlig oberoende kontroll av externa revisorer för varje investering. Revisorerna bör utfärda ett officiellt intyg som visar varje investerings typ och det exakta belopp som investeras varje år. Intygen ska också innehålla en försäkran om de angivna utgifternas riktighet.

[1] EUT L 41, 14.2.2003, s. 26.

[2] EUT L 264, 25.9.2006, s. 13.

— Bestämmelserna bör föreskriva att tredje part ska göra en kvantitativ och kvalitativ utvärdering av investeringarna i syfte att få fram styrkta och oberoende belägg för att dessa är förenliga med direktiv 2003/87/EG, de här riktlinjerna och den nationella planen.

— Om företag inte fullgör sina skyldigheter att investera (eller inte bidrar till investeringar genom att överföra värdet på sådana gratis utsläppsrätter som inte investerats till det system som ska skapa balans mellan investeringar och gratis utsläppsrätter) bör medlemsstaterna fastställa påföljder och korrigeringsåtgärder i syfte att återställa balansen mellan värdet på gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG och det investeringsbelopp som anges i den nationella planen. Sådana åtgärder bör vara effektiva, proportionella och avskräckande, och de bör omfatta följande:

  — En skyldighet att betala tillbaka gratis utsläppsrätter (värderade till marknadsvärde vid tidpunkten för återbetalningen) motsvarande beloppet för de investeringar som inte gjorts.

  — Automatiskt förverkande av utsläppsrätter för företag som inte fullgör sina skyldigheter enligt den nationella planen och de här riktlinjerna, inbegripet omvandling av de gratis utsläppsrätterna till utsläppsrätter som kan auktioneras ut av den berörda medlemsstaten.

  — Avskräckande ekonomiska sanktioner i bestraffande syfte.

— Det bör vara möjligt att föra över en del av de investeringar som fastställts för en viss anläggning från ett år till det följande, till ett belopp som motsvarar de uteblivna investeringarna under det året. Det är medlemsstaternas skyldighet att se till att vederbörliga summor investeras under tillämpningsperioden.

(64) Medlemsstaterna ska, i enlighet med artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG, varje år rapportera resultatet av övervaknings- och verkställighetsprocessen till kommissionen samt bifoga styrkta belägg. Rapporterna ska särskilt åtföljas av kopior av intyg (försedda med officiella stämplar) som utfärdats av externa revisorer, tillsammans med en officiell engelsk översättning (om dokumenten inte redan är på engelska). Medlemsstaterna kan, om de så önskar, offentliggöra årsrapporterna från de berörda operatörerna.

6.3 **Årsrapporter enligt artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG**

(65) Medlemsstaternas årsrapporter om de investeringar som gjorts för att modernisera elproduktionen i enlighet med artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG bör lämnas in till kommissionen senast den 31 januari varje år, med början 2014. I rapporterna bör anges vilken typ av investeringar som gjorts under föregående år samt vilka belopp som investerats [1].

(66) Årsrapporterna bör innehålla styrkta belägg för att investeringarna har genomförts i praktiken och att de uppfyller kraven i direktiv 2003/87/EG och i de här riktlinjerna och, i synnerhet, att de bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser.

(67) Det bör också framgå av rapporterna att det årliga belopp som investerats är förenligt med det totala investeringsbelopp som fastställts för hela tillämpningsperioden i den nationella planen, med hänsyn till marknadsvärdet för de utsläppsrätter som tilldelats gratis enligt vad som anges i de här riktlinjerna. Investeringarna behöver inte motsvara det fastställda marknadsvärdet för gratis utsläppsrätter på årsbasis. Eventuella skillnader mellan värdet på de gratis utsläppsrätterna och det investerade beloppet under ett visst år bör dock åtgärdas under det följande året, så att investeringsprocessen håller trovärdig takt under tillämpningsperioden, med beaktande av det sjunkande antal utsläppsrätter som får tilldelas gratis.

(68) Enligt artikel 10c.4 i direktiv 2003/87/EG ska årsrapporterna baseras på de rapporter som operatörerna var tolfte månad lämnar till medlemsstaterna och som gäller deras genomförande av investeringarna i den nationella planen. Rapporterna ska också bygga på kompletterande informationskällor, särskilt officiella uppgifter och uppgifter som kontrollerats av tredje part. Uppgiftskällor och referenser för dokument som används som belägg ska anges i rapporterna.

(69) Medlemsstaternas årsrapporter till kommissionen ska tillhandahållas på ett öppet och tydligt sätt. Enligt artikel 10c.4 i direktiv 2003/87/EG ska medlemsstaternas årsrapporter till kommissionen offentliggöras. Man bör dock beakta konfidentialiteten hos uppgifter som är känsliga ur affärssynpunkt.

(70) När kommissionen gör bedömningar enligt artikel 10c.6 i direktiv 2003/87/EG kommer den att bedöma årsrapporternas riktighet utifrån de belägg som anges. Om vissa relevanta belägg saknas kan kommissionen begära in kompletterande uppgifter.

[1] Den första årsrapporten som lämnas in 2014 får avse investeringar under perioden 25 juni 2009–31 december 2013.

(71) Om en medlemsstat i sina årsrapporter inte lämnar tillräckliga belägg för att investeringarna i den nationella planen har gjorts i enlighet med gällande tidsplan och i förhållande till värdet på de gratis tilldelade utsläppsrätterna enligt den nationella planen, och om inte

— den berörda medlemsstaten i sina årsrapporter kan lägga fram giltiga skäl för de uteblivna investeringarna under ett visst år, eller

— den berörda medlemsstaten kan visa att de korrigeringsåtgärder som anges i dess ansökan i enlighet med artikel 10c.5 d har genomförts, eller

— årsrapporten för det därpå följande året visar att de uteblivna investeringarna under det föregående året har åtgärdats,

anser kommissionen att villkoren i artikel 10c i direktiv 2003/87/EG inte har följts när det gäller tilldelningen av gratis utsläppsrätter och de investeringar som krävs enligt artikel 10c.1. Eftersom dessa villkor är helt nödvändiga för att uppnå målen med artikel 10c, leder uteblivna investeringar till ytterligare vinster för det berörda företaget. Dessutom bidrar en sådan situation inte till att målen med direktiv 2003/87/EG, och särskilt dem i artikel 10c, uppnås. Detta kan alltså leda till en sådan otillåten tillämpning av direktiv 2003/87/EG som strider mot själva dess mål. Det kan också ge kommissionen anledning till starka betänkligheter när det gäller bestämmelserna om statligt stöd. Om så krävs kommer kommissionen att inleda en granskning enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och/eller ett överträdelseförfarande. Ett förfarande enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kan leda till indragning av det antal gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG som motsvarar den uteblivna investeringen. Om situationen inte åtgärdas bör den berörda medlemsstaten i sista hand auktionera ut motsvarande antal utsläppsrätter i enlighet med den förordning som antagits i enlighet med artikel 10.4 i direktiv 2003/87/EG.

BILAGA I

Fastställande av maximalt antal gratis utsläppsrätter

Antalet gratis utsläppsrätter som under 2013 och kommande år ska tilldelas de medlemsstater som är berättigade att ansöka enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG, ska fastställas i följande steg:

a) Fastställande av de genomsnittliga årliga utsläppen under 2005–2007 för alla berättigade anläggningar.

b) Fastställande av kvoten mellan det årliga genomsnittet för den slutliga energianvändningen (brutto) i den berörda medlemsstaten (Gross Final National Consumption, GFNC) under 2005–2007 och det årliga genomsnittet för den totala elproduktionen (brutto) (Total Gross Electricity Production, TGEP) 2005–2007. Det erhållna värdet (i procent) visar hur stor andel av utsläppen som motsvarar $GFNC_{05-07}$.

c) De genomsnittliga årliga utsläppen 2005–2007 (se a) multipliceras med den andel av utsläppen som motsvarar $GFNC_{05-07}$ (se b).

d) Resultatet visar mängden utsläppsrätter som krävs för att kompensera för 100 % av utsläppen från den elproduktion som motsvarar GFNC. Detta värde multipliceras med en variabel som 2013 inte får överstiga 0,7 (70 %), och därefter måste minska varje år för att nå värdet 0 (0 %) år 2020. Därigenom uppfylls kraven i direktiv 2003/87/EG när det gäller det maximala antal utsläppsrätter som får tilldelas gratis under en övergångsperiod, med början 2013.

Det maximala antalet gratis utsläppsrätter enligt artikel 10c.2 beräknas med följande formel:

$$TQFA_x = (GFNC_{05-07}/TGEP_{05-07}) \times AAQE^{EI}{}_{05-07} \times a_x$$

Förkortning	Förklaring
$TQFA_x$	Total mängd utsläppsrätter som tilldelas gratis år x, där x står för något av åren 2013–2020
x	Variabel som står för något av åren 2013–2020
$GFNC_{05-07}$	Årligt genomsnitt 2005–2007 för slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten
$TGEP_{05-07}$	Årligt genomsnitt 2005–2007 för den totala elproduktionen (brutto) (Eurostat-kod 107000 under produktkod 6000, ”elektricitet”)
$AAQE^{EI}{}_{05-07}$	Årliga genomsnittliga utsläpp från berättigade anläggningar 2005–2007
a_x	Variabel som anger hur stor andel av årsgenomsnittet för verifierade utsläpp 2005–2007 som motsvarar slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten. Variabelns värde får inte överstiga 0,7 (70 %) år 2013 (a_{2013}) och måste därefter minska varje år för att nå värdet 0 (0 %) år 2020.

För att kunna utföra beräkningen måste medlemsstaterna fastställa vilka anläggningar som är berättigade till gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG. För anläggningar som producerar både el och värme får bara utsläpp från elproduktionen tas med i beräkningen.

Ytterligare förklaringar av begreppet slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten, liksom en formel för att beräkna dess värde finns i bilaga II.

Resultatet av beräkningen med hjälp av formeln ovan motsvarar det maximala antalet gratis utsläppsrätter som en viss medlemsstat kan tilldela år x.

BILAGA II

Slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten och beräkningen av denna

Utgångspunkten när man beräknar det maximala antalet gratis utsläppsrätter i enlighet med artikel 10c.2 i direktiv 2003/87/EG är begreppet slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten (GFNC) för elektricitet. Detta är dock inte någon statistisk term som definieras eller används av Eurostat, och den måste därför tolkas utifrån artikel 10c.

Mot bakgrund av tillämpliga bestämmelser i artikel 10c i direktivet bör GFNC omfatta den mängd el som levereras till slutkonsumentens bostad, dvs. den totala elförbrukningen för alla hushåll i ett visst land, inklusive den del av den totala elproduktionen som krävs för att producera, transportera och distribuera den el som slutligen förbrukas.

Beträffande export och import av el räknas bara nettoimport (dvs. import som överstiger exporten) när det gäller GFNC för en viss medlemsstat. Eftersom elproducenterna i en medlemsstat inte bör tilldelas gratis utsläppsrätter för den del av den inhemska elkonsumtionen som importeras får inte nettoimporten tas med vid beräkningen av GFNC.

GFNC gäller bara el; andra energiformer omfattas inte. För öppenhetens skull bör GFNC baseras på offentligt tillgängliga uppgifter och allmänt vedertagna statistiska begrepp som tillhandahålls och används av Eurostat. Följande formel används vid beräkningen av GFNC:

$$GFNC = FEC - M_{NET} + \{[(FEC - M_{NET})/(TGEP + M_{NET})] \times TDL\} + \{[(FEC - M_{NET})/TGEP] \times C_{EG}\}$$

	Statistiskt begrepp	Eurostat-kod under produktkod 6000, ”elenergi”
GFNC	Slutlig energianvändning (brutto) i den berörda medlemsstaten (elenergi)	Ej tillämplig
FEC	Slutlig energiförbrukning (elenergi)	101700
M_{NET}	Nettoimport av el	100600
TGEP	Total elproduktion (brutto)	107000
TDL	Överförings- och distributionsförluster	101400
C_{EG}	Elförbrukning inom elsektorn	101301

De värden som ska användas i formeln är det årliga genomsnittet 2005–2007 för de storheter som anges i tabellen. Det erhållna värdet utgör $GFNC_{05-07}$ såsom detta används i bilaga I.

BILAGA III

Särskilda förhandsdefinierade, nya tekniker som befinner sig på demonstrationsstadiet

A. PROJEKTKATEGORIER

I. **Kategorier för CCS-demonstrationsprojekt (med minimikapacitetströsklar** [1]**):**

— Elproduktion: före förbränning 250 MW;

— Elproduktion: efter förbränning 250 MW;

— Elproduktion: oxyfuel 250 MW;

II. **Kategorier för innovativa RES-demonstrationsprojekt (med minimistorlekströsklar):**

— Delkategorier för bioenergiprojekt:

— Lignocellulosa till intermediära bioenergibärare i fast eller flytande form eller som slurry, via pyrolys, med en kapacitet på 40 000 ton slutprodukt per år.

— Lignocellulosa till intermediära bioenergibärare i fast eller flytande form eller som slurry, via torrefiering, med en kapacitet på 40 000 ton slutprodukt per år.

— Lignocellulosa till syntetisk naturgas eller syntesgas och/eller till elenergi via förgasning, med en kapacitet på 40 miljoner normalkubikmeter slutprodukt per år eller 100 GWh elektricitet per år.

— Lignocellulosa till biobränsle eller biovätskor och/eller till elenergi via t.ex. förgasning genom direkt uppvärmning, med en kapacitet på 15 miljoner liter slutprodukt per år eller 100 GWh elektricitet per år. Produktion av syntetisk naturgas ingår inte i denna delkategori.

— Råvaror av lignocellulosa, t.ex. svartlut och/eller produkter från pyrolys eller torrefiering, via entrained-flow-förgasning till alla former av biobränslen, med en kapacitet på 40 miljoner liter slutprodukt per år.

— Lignocellulosa till el med 48 % verkningsgrad, baserat på lägre värmevärde (50 % fuktighet), med en kapacitet på minst 40 MWe.

— Lignocellulosa till etanol och högre alkoholer via kemiska och biologiska processer, med en kapacitet på 40 miljoner liter slutprodukt per år.

— Lignocellulosa och/eller hushållsavfall till biogas, biobränsle eller biovätskor via kemiska och biologiska processer, med en kapacitet på 6 miljoner normalkubikmeter metan per år eller 10 miljoner liter slutprodukt per år.

— Alger och/eller mikroorganismer till biobränslen eller biovätskor via biologiska och/eller kemiska processer, med en kapacitet på 40 miljoner liter slutprodukt per år.

Anm.: De hållbarhetskriterier som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor [2] ska uppfyllas för biobränslen och biovätskor enligt definitionen i det direktivet.

— Koncentrerad solenergi – delkategorier för projekt:

— Paraboliska rännor eller Fresnel-linssystem med användning av flytande salter eller annan miljövänlig värmeöverföringsvätska, med en nominell kapacitet på 30 MW.

— Paraboliska rännor eller Fresnel-linssystem baserat på direkt ånggenerering, med en nominell kapacitet på 30 MW. Direktångans soltemperatur ska vara över 500 °C.

— Tornsystem som bygger på cykler med överhettad ånga (flertornssystem eller kombination av linjära solfångare och torn), med en nominell kapacitet på 50 MW.

— Tornsystem som använder tryckluft med temperatur över 750 °C och soldrivna gasturbiner i hybridsystem, med en nominell kapacitet på 30 MW.

[1] CCS-trösklarna för el uttrycks som bruttomängden producerad el före avskiljning.
[2] EUT L 140, 5.6.2009, s. 16.

— Storskaliga dish-stirling-kraftverk med en verkningsgrad sol–el på över 20 % och en nominell kapacitet på minst 25 MW.

Anm.: Torrkylning, hybridsystem och (avancerade) värmelagringslösningar bör inte ingå i demonstrationsanläggningarna.

— Solcellsteknik – delkategorier för projekt:

— Storskaliga koncentratorförsedda solcellskraftverk, med en nominell kapacitet på 20 MW.

— Storskaliga kraftverk med tandem-tunnfilmssolceller av kisel, med en nominell kapacitet på 40 MW.

— Storskaliga kraftverk med solceller av koppar-indium-gallium-(di)selenid-typ, med en nominell kapacitet på 40 MW.

— Geotermisk energi – delkategorier för projekt:

— Hot dry rock mining (HDR) i stressfält med tension, med en nominell kapacitet på 5 MWe.

— Hot dry rock mining (HDR) i stressfält med kompression, med en nominell kapacitet på 5 MWe.

— Hot dry rock mining (HDR) i områden med djupliggande, kompakt sediment- och granitberggrund och andra kristallina strukturer, med en nominell kapacitet på 5 MWe.

— Hot dry rock mining (HDR) i djupliggande kalksten, med en nominell kapacitet på 5 MWe.

Anm.: Kraftvärmeanläggningar som har samma trösklar för el är bara berättigade när det gäller elproduktionen.

— Vindkraft – delkategorier för projekt:

— Havsbaserad vindkraft (minsta turbinstorlek 6 MW), med en nominell kapacitet på 40 MW.

— Havsbaserad vindkraft (minsta turbinstorlek 8 MW), med en nominell kapacitet på 40 MW.

— Havsbaserad vindkraft (minsta turbinstorlek 10 MW), med en nominell kapacitet på 40 MW.

— Flytande havsbaserade vindkraftverk, med en nominell kapacitet på 25 MW.

— Landbaserade vindkraftverk med turbiner optimerade för komplex terräng (t.ex. skogsterräng, bergsområden), med en nominell kapacitet på 25 MW.

— Landbaserade vindkraftverk med turbiner optimerade för kalla klimat (som klarar temperaturer under – 30 °C och svåra isförhållanden), med en nominell kapacitet på 25 MW.

— Havskraft – delkategorier för projekt:

— Vågenergianläggningar, med en nominell kapacitet på 5 MW.

— Anläggningar som utnyttjar havs- eller tidvattensströmmar, med en nominell kapacitet på 5 MW.

— Omvandling av havsvärmeenergi (OTEC), med en nominell kapacitet på 10 MW.

— Vattenkraft – delkategorier för projekt:

— Kraftgenerering i system med supraledare (högtemperatur): 20 MW.

— Projekt för förvaltning av förnybar energi (smarta nät) – delkategorier för projekt

— Förvaltning och optimering av förnybar energi för små- och medelstora decentraliserade kraftverk i landsbygdsmiljö, med betoning på solenergi: 20 MW för lågspänningsnät och 50 MW för medelspänningsnät.

— Förvaltning och optimering av förnybar energi för små- och medelstora decentraliserade kraftverk i landsbygdsmiljö, med betoning på vindkraft: 20 MW för lågspänningsnät och 5 MW för medelspänningsnät.

— Förvaltning och optimering av förnybar energi för små- och medelstora decentraliserade kraftverk i stadsmiljö: 20 MW för lågspänningsnät och 50 MW för medelspänningsnät.

Anm.: Användning av aktiva belastningar (elektriska värmare/värmepumpar osv.) utesluts inte.

BILAGA IV

Infrastruktur, ren teknik, diversifiering av energimixen och leveranskällorna

Användningen av termen infrastruktur i relevant unionslagstiftning ([1]) ger en klar antydan om att den omfattar alla nätrelaterade system och anordningar som krävs för att transportera (överföra och distribuera) el. Detta motsäger inte det faktum att infrastruktur också kan tänkas omfatta elkraftverk.

Det finns inte någon definition av termen ren teknik som kan tillämpas på de här riktlinjerna, men kommissionen använder termen för att beteckna sådan teknik för elproduktion som leder till relativt sett lägre koldioxidutsläpp eller bättre miljöskydd; detta inbegriper energi från förnybara källor.

Kommissionen anser att en ökning av andelen förnybar energi i den totala primära energiförsörjningen och i elproduktionen alltid bidrar till diversifiering av energimixen och leveranskällorna genom att försörjningen totalt sett blir mer balanserad och mindre beroende av importerade fossila bränslen.

Eftersom den inhemska energiproduktionen minskar talar allt för att beroendet av importerad energi kommer att öka ([2]). Andelen importerad gas i unionen förväntas t.ex. öka från 61 % i dag till 73 % år 2020. Detta kan visserligen betraktas som en godtagbar balans på unionsnivå, men ett antal medlemsstater, som också är berättigade enligt artikel 10c, får 100 % av sin gasförsörjning från en enda leverantör. I sådana fall kan investeringar för att diversifiera gasförsörjningen ge ett stort bidrag till en mer varierad energimix och öka försörjningstryggheten för de berörda medlemsstaterna. Sådana investeringar bör vara förenliga med målet att minska energiförsörjningens koldioxidintensitet, vilket också leder till ökad försörjningstrygghet och minskade utsläpp av växthusgaser.

([1]) Direktiv 2003/54/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 96/92/EG; direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG; förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003; direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

([2]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Andra strategiska energiöversynen: En handlingsplan för energitrygghet och energisolidaritet, KOM(2008) 781 slutlig.

BILAGA V

Typer av investeringar som omfattas

Följande typer av investeringar omfattas av artikel 10c i direktiv 2003/87/EG:

Typ av investering	
A	Retroaktiv anpassning av infrastruktur
B	Uppgradering av infrastruktur
C	Ren teknik
D	Diversifiering av energimixen
E	Diversifiering av försörjningskällorna

Några exempel på investeringar som omfattas av artikel 10c:

a) Modernisering av elproduktionen för att göra den effektivare och minska koldioxidutsläppen (bättre förhållande mellan brutto- och nettoförbrukning av el, dvs. ökning av nettoförbrukningens andel av bruttoförbrukningen och mindre koldioxidutsläpp per MW_e).

b) Minskning av koldioxidutsläppen genom retroaktiv anpassning av kolkraftverk (senaste teknik).

c) Elproduktion med förnybara energikällor (utöver det mål som fastställs i direktivet om el från förnybara energikällor), inklusive motsvarande krav på näten.

d) Ersättning av mer koldioxidintensiv produktionskapacitet med mindre koldioxidintensiv sådan.

e) Avskiljning och lagring av koldioxid

f) Smarta nät

g) Kraftvärmeproduktion, inklusive motsvarande krav på näten.

Förteckningen är inte uttömmande. För alla berörda projekt som inbegriper statligt stöd bör man göra en bedömning av huruvida de följer bestämmelserna om statligt stöd.

BILAGA VI

Modellbaserade prognoser för koldioxidpriser under den tredje handelsperioden

Prognos för koldioxidpriset (årsgenomsnitt/ton CO_2)	2010–2014	2015–2019
2008 års penningvärde (euro)	14,5	20,0
2005 års penningvärde (euro)	13,6	18,7

Värdena kommer från utgångsscenariot i det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer kommissionens meddelande Analysis of options to move beyond 20 % greenhouse gas emission reductions and assessing the risk of carbon leakage – Background information and analysis, Part II, SEK(2010) 650.

BILAGA VII

Mall för ansökan enligt artikel 10c.5

När medlemsstaterna lämnar in en ansökan om gratis tilldelning av utsläppsrätter under en övergångsperiod, i enlighet med artikel 10c.5 i direktiv 2003/87/EG bör de använda sig av mallen nedan och därvid ange följande uppgifter:

A. *Medlemsstatens berättigande*

Belägg för att minst ett av villkoren i artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG är uppfyllt.

B. *Berättigande när det gäller anläggningar som ska tilldelas gratis utsläppsrätter under en övergångsperiod; maximalt antal gratis utsläppsrätter; och antal gratis utsläppsrätter som tilldelas dessa anläggningar, inbegripet icke överlåtbara utsläppsrätter*

1. Förteckning över anläggningar som anses vara berättigade till gratis utsläppsrätter under en övergångsperiod, i enlighet med artikel 10c i direktiv 2003/87/EG.

2. Maximalt antal gratis utsläppsrätter för 2013 och följande år.

3. Tilldelning av gratis utsläppsrätter under en övergångsperiod, per anläggning

3.1 Antal gratis utsläppsrätter på grundval av verifierade utsläpp 2005–2007.

3.2 Antal gratis utsläppsrätter på grundval av riktvärden.

3.3 Ingående uppgifter om antal utsläppsrätter som gjorts icke överlåtbara och som tilldelats berättigade anläggningar.

C. *Den nationella planen och de investeringar som förtecknas i denna; bedömning av om investeringarna i planen är berättigade; förhållandet mellan marknadsvärdet på de utsläppsrätter som tilldelas gratis och storleken på investeringarna*

Den nationella planen innehåller den berörda medlemsstatens strategi för modernisering av elproduktionen under den övergångsperiod då utsläppsrätter kan tilldelas gratis. Planen anger vilka investeringar som ska göras och hur dessa bidrar till att målet uppfylls. Den nationella planen anger också vilket år de olika investeringarna ska göras, med beaktande av det sjunkande antalet gratis utsläppsrätter under övergångsperioden som helhet.

Medlemsstaterna bör, för varje investering i den nationella planen, ange följande:

— Vilket företag som gör investeringen.

— Typ av investering enligt bilaga V.

— Investerat belopp.

— Antal gratis utsläppsrätter som företaget erhållit för att göra investeringen; utsläppsrätternas marknadsvärde.

— De principer som investeringen gjorts utifrån, samt de uppgifter som krävs för att bedöma om investeringen följer dessa principer.

Om en medlemsstat använder sig av ett system för att se till att värdet på de utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG motsvarar investeringarna i den nationella planen, bör medlemsstaten i fråga ange systemets övergripande utformning, rättsliga grund och funktionssätt. Medlemsstaten bör också införa de bestämmelser som krävs för att se till att uppgifter om sådana finansiella nettoflöden som omfattas av systemet offentliggörs i de rapporter som lämnas in till kommissionen, i enlighet med artikel 10c.1 i direktiv 2003/87/EG.

D. *Bestämmelser om övervakning och verkställighet avseende de planerade investeringarna enligt den nationella planen*

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

— En ingående beskrivning av gällande bestämmelser om övervakning och verkställighet, inbegripet indikatorer som visar efterlevnaden, bestämmelser om inspektioner på plats och oberoende kontroll av investeringarna.

— Ingående bestämmelser för att se till att förtagen uppfyller sina skyldigheter att utföra investeringarna i den nationella planen, inbegripet sanktioner om så ej sker.

E. *Öppenhet och offentliga samråd*

Medlemsstaterna bör sammanfatta den process genom vilken ansökan och planen har utarbetats och ange hur allmänheten har informerats och gjorts delaktig.

BILAGA VIII

Exempel på indikatorer på efterlevnad

Bestämmelserna om övervakning och verkställighet bör omfatta indikatorer på efterlevnad för att visa att investeringarna följer principerna i de här riktlinjerna, särskilt när det gäller kraven för de nationella planerna.

Några exempel på indikatorer anges nedan. (Förteckningen är inte uttömmande.)

a) Jämförelse mellan emissionsfaktorn för den teknik som varje anläggning infört genom investeringarna enligt artikel 10c i direktiv 2003/87/EG, och motsvarande värde för den teknik som användes före den retroaktiva anpassningen/uppgraderingen.

b) Jämförelse mellan emissionsfaktorn för den teknik som varje anläggning infört genom investeringarna enligt artikel 10c och motsvarande värde för bästa tillgängliga teknik inom unionen, med beaktande av det bränsle som används.

c) Förväntade och genomförda minskningar av de totala utsläppen av växthusgaser från nationell elproduktion tack vare investeringar enligt artikel 10c (jämfört med ett nollscenario).

d) Förväntad och genomförd minskning av andelen av det dominerande fossila bränslet inom den nationella elproduktionen tack vare investeringar enligt artikel 10c.

e) Förväntade och genomförda effektivitetsvinster inom elproduktion och eldistribution (sparade MWh) tack vare investeringar enligt artikel 10c; motsvarande minskningar av koldioxidutsläppen.

f) Förväntad och genomförd ökning av andelen koldioxidfria och mindre koldioxidintensiva bränslen i den nationella energimixen tack vare investeringar enligt artikel 10c.

g) Installerad ibruktagen kapacitet (i MW) i december 2008 som kommer att ersättas av ny och mindre koldioxidintensiv kapacitet tack vare investeringar enligt artikel 10c.

h) Andel ibruktagen installerad kapacitet i december 2008 som ersatts av ny och mindre koldioxidintensiv kapacitet tack vare investeringar enligt artikel 10c, i förhållande till total ibruktagen kapacitet i december 2008.

i) Installerad kapacitet (i MW) av förnybar energi som förväntas tas i bruk tack vare investeringar enligt artikel 10c.

j) Andel medel som beviljats enligt artikel 10c för hela investeringsprojektet.

k) För investeringar som får medel från andra unionskällor och/eller andra offentliga eller privata källor: andel för varje EU-källa och annan offentlig eller privat källa för hela investeringsprojektet.

l) Förväntat finansiellt utfall av investeringar som gjorts i enlighet med artikel 10c (dvs. finansiell avkastningsgrad, kostnad/nytta osv.).